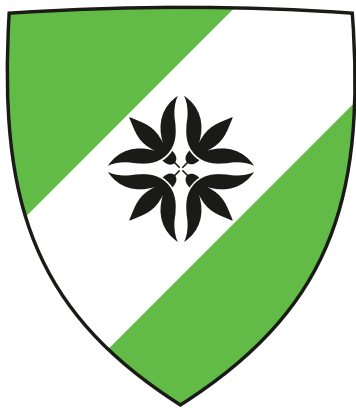

Kevade algus on iga aasta 20. või 21. märtsil, siis kui kogu Maal on päev ja öö sama pikad – 12 tundi. Sellel aastal saabus kevad 20. märtsil kell 23.58.

Kevadine pööripäev tähistab astronoomilise kevade algust. Kevad ise ei hooli kalendrist ega tähetarkusest, vaid saabub tasapisi koos kõrgeneva päevakaare ja tema äratatud kevadmärkidega. Kaunist kevadet,

Lüganuse Vallavalitsus

MÕNE REAGA

Soojuse hind Kiviõli linnas

Seoses maagaasi hinna tõusuga kooskõlastas Konkurentsiamet 28.01.2019. a oma otsusega nr 7-3/2019-006 AS Kiviõli Soojus Kiviõli võrgupiirkonnale müüdava soojuse piirhinnaks käibemaksuta 49,42 €/MWh (piirhinna muutus on 1,5%). Piirhind käibemaksuga – 59,304 €/MWh. Uus soojuse hind rakendatakse alates 01.05.2019. a.

Kaugkütte torustiku rekonstrueerimine

Märtsikuus alustas AS Kiviõli Soojus Kiviõli linna kaugkütte torustiku rekonstrueerimise projekti raames Herne tänava soojustorustiku renoveerimist. Seoses sellega on Kiviõlis Herne tänaval liiklus häiritud alates 04.03.2019 kuni märtsi lõpuni.

Projekti käigus rekonstrueeritakse 458 meetrit torustikku. Projekti finantseerib Ühtekuuluvusfondi projekti raames Keskkonnainvesteeringute Keskus, Lüganuse Vallavalitsus ja AS Kiviõli Soojus. Rekonstrueerimistööd lõppevad juulis 2019.

LVL

KIVIÕLI SOOJUS

KESKKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS

Maapiirkondade pered saavad taotleda toetust elutingimuste parandamiseks

Krisli Kaldaru
abivallavanem

2019. aasta hajaasustuse programmi taotlusvoor on avatud 11. märtsist 2019 - 13.05.2019. Programmi eesmärk on tagada hajaasustusega alal elavatele peredele head elutingimused ja sellega aidata kaasa elanike arvu püsimisele nendes piirkondades. Programmist toetatakse kodumajapidamiste vee- ja kanalisatsioonüsteemide ning juurdepääsuteedega seotut. Juhul kui majapidamine ei ole elektrivõrguga liitunud, toetatakse autonoomsete elektrisüsteemidega seotud toiminguid.

Projekti maksimumtoetus programmist majapidamise kohta on 6500 eurot, mille hulka loetakse viiel eelmisel kalendriaastal saadud toetuste summad.

Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peab kokku moodustama vähemalt 33,33 protsenti projekti kuludest ja töid tohib alustada alles pärast seda, kui projekti suhtes on tehtud rahastusotsus ja toetuse saajaga on sõlmitud toe-

tusleping.

Taotlused tuleb esitada elukohajärgsesse omavalitsusse ja neid hindab omavalitsuse moodustatud komisjon. Taotluste esitamise viimane tähtpäev on 13. mai 2019.

Lisainfo programmi ja taotlemistingimuste kohta leiata Lüganuse valla veebilehelt <https://www.lyganuse.ee/et/hajaasustuse-programm>.

Kontaktid: Krisli Kaldaru, abivallavanem, telefon: 332 5872, 5309 2276, e-post: krisli.kaldaru@lyganuse.ee.

Aivo Hannus, majandusspetsialist, telefon: 5553 7224, e-post: aivo.hannus@lyganuse.ee.

Foto on illustratiivne

TASUB TEADA

Uus perearst Lüganuse vallas

Perearst Jutta Kogan (Merimed OÜ), Keskpuiestee 36, Kiviõli, Lüganuse vald, Ida-Viru maakond.

Telefonid: 337 4604, 5347 7900.

Mobiiltelefonile 5347 7900 võib saata ka SMS-e, toimib Viber ja WhatsApp. Olukorras, kus telefon ei vasta, suunatakse kõne edasi kõneposti, kuhu võib jätta teateid, vajalik enda tutvustamine, öelda nimi ja seejärel rääkida ära oma mure.

E-posti aadress: kivioli.merimed@gmail.com

Vastuvõtule on vaja eelnevalt registreerida telefoni teel.

Arsti vastuvõtt Kiviõlis:

Esmaspäev, reede 10.00 -14.00 dr Vitali Spasibko

Teisipäev, neljapäev 14.00 -18.00 dr Vitali Kogan

Kolmapäev 12.00 -16.00 dr Vitali Kogan

Pereõdede vastuvõtt Kiviõlis:

Esmaspäev, reede 08.00 -16.00

Teisipäev, kolmapäev, neljapäev 10.00 -18.00

Arsti vastuvõtt Savalas:

Teisipäev 14.00-17.00 dr Liivia Lipp

Pereõdede vastuvõtt Savalas:

Teisipäev 14.00 -17.00

Perearst Jutta Kogan võttis üle endise perearsti Liivia Lipu nimistu.

Patsiendi jaoks teeb ülemineku lihtsamaks asjaolu, et doktor Koganiga jätkavad koostööd mõlemad doktor Lipuga töötanud pereõed.

LVL

ÕNNITLEME

Palju õnne, Ester Vanik!

13. märtsil täitis teenekal arstil ja Kiviõli linna aukodanikul Ester Vanik 87. eluaasta. Aukodaniku tiitel omistati Vanikule 2012. aastal. Proua Ester Vanikut käisid õnnitlemas Lüganuse Vallavolikogu esimees Risto Lindeberg ja vallavanem Andrea Eiche.

Ester Vanik on Kiviõli haiglas ning hiljem SA Kiviõli Tervisekeskus töötanud alates 1956. aastast, mil ta suunati pärast Tartu Ülikooli lõpetamist tööle jaoskonna terapeudina. Mõni aasta hiljem oli dr Vanik juba teraapiaosakonna juhataja, samal ajal ka EKG-kabineti arst. Kiviõli haigla on Ester Vaniku ainuke töökoht. Ester on olnud väga kogenud meedik, hea kolleeg, kes oli alati abivalmis ning jagas hea meele oma kogemusi ka noorte kolleegidega. Proua Estrit võib iseloomustada kui kohusetundlikku, intelligentset, aktiivset õppijat. Patsiendid teavad doktor Vanikut väga hoolivana, tähelepanelikuna patsientide ja nende sugulaste suhtes.

Estri suurimaks hobiks on olnud suusatamine. Ta osales alati kõigil suusavõistlustel. Oli aktiivne Kiviõli Naisseltsi liige. Hingelähedane oli ka doonorlus. Praegu peab doktor pensionipõlve.

Viivian Päll
Avalike suhete spetsialist

Õnnitleme! Diedrich Olem 90

11. märtsil tähistas 90. sünnipäeva Diedrich Olem, keda väärika juubeli puhul käisid õnnitlemas Lüganuse vallajuhid Risto Lindeberg ja Andrea Eiche.

Diedrich Olem on lõpetanud Sonda kooli 7. klassi. Seitseteist aastat sõidutas ta inimesi Sonda-Mustvee liinil töötades rongijuhina ning hiljem töötas kolmteist aastat Kiviõli kaevanduses. Elupõline jahimees on tänaseks päevaks pensionipõlve pidanud juba 40 aastat.

Tiit, nagu kutsuvad teda sõbrad ja tuttavad, on võtnud osa nii kohalikust kui naabervaldade seltsielust, olles alati esimeste hulgas tant-supõrandal. Vanahärra ei ole ka praegu sündmustest eemale jäänud – käib pensionäride klubis ja enamasti kõigil Sonda rahvamaja üritustel. Tiit ütleb, et tervisega on korras, kusagilt ei valuta.

Nagu juubelpäeval näha võis, pidas suur hulk sõpru ja tuttavaid vanahärrat mees, sest lilli oli tuba täis. Ja kes teda vähegi tunneb, siis teab, et tema pikaaegne meelistegevus võib meesterahva puhul algul ootamatu olla. Nimelt on Diedrich kirklik lillekasvataja, mida tõestab iga kevadine nartsissi võluaed ja seegi kord saime kutse peatset kevadist lilleilu vaatama minna!

Tugevat tervist ja pikka iga, Diedrich!
Kohtumiseni sinu lilleaias!

Viivian Päll
Avalike suhete spetsialist

Diedrich Olem oma sünnipäeval. Foto Viivian Päll.

HUVITAV

LAAGRISSE!

Lüganuse Vallavalitsus pakub Lüganuse valla lastele (7-15 aastastele) soodustusi järgmistesse laagritesse:

* 24.07 - 30.07.2019 REMNIKU LAAGER (Peipsi järve ääres) eesti-ja venekeelne, kohamaks 126€

* 12.08 - 19.08.2019 LAAGER VIKING TIIGRID (Võsul mere ääres) venekeelne, kohamaks 144€

NB! Vähekindlustatud pered saavad taotleda kohamaksu kompensatsiooni.

Transport laagrisse ja tagasi valla poolt.

Laagrisse registreerimiseks ja kohamaksu kompensatsiooni taotlemiseks esitada taotlus Lüganuse Vallavalitsuses (Keskpuistee 20, Kiviõli) või saata e-mailile signe.siru@lyganuse.ee. Taotlus on kättesaadav Lüganuse valla kodulehel <https://www.lyganuse.ee/taotluste-vormid>.

Vald on liitunud Viru Filmifondi tegevusega

Anu Needo
Arendusnõunik

Viru Filmifond tekitab meie maakonnas alates 2013. aastast ning veebruari lõpus pidas oma kuueaastast sünnipäeva. Fondi asutajad on 3 omavalitsust – Jõhvi, Toila ja Alutaguse – ning ettevõtte NPM Silmet OÜ.

Fondiga liitumise ettepanek oli tehtud kõikidele maakonna KOV-idele ning see omakorda on tihedalt seotud asjaoluga, et Vabariigi Valitsus on asunud läbi Ida-Virumaa programmi alates

2019. aastast Viru Filmifondi kaasrahastama ning selle aasta 200 000 eurone toetusleping on juba sõlmitud. Riigipoolne rahastus peaks plaanide kohaselt kestma kuni 4 aastat. Eesmärk on fondist kasvatada tugev maakonna ettevõtlust mitmekesisust ning investeeringuid sisse toov instrument. Riigipoolne kaasrahastus on aga seotud tingimusega, et ka kohalikud omavalitsused peavad oma panust suurendama.

Alates käesolevast aastast otustas ka Lüganuse vald liituda fondiga ning panustada sinna 7500 eurot igal järgmisel neljal aastal. Mida see meile tagasi annab?

Sisuliselt on tegemist fondiga, kuhu saavad oma toetuse taotlusega pöörduda filmitootjad. Tingimusteks on, et filmivõtted toimuks

peasjalikult Ida-Virumaal ning kasutatakse võimalikult palju kohalike ettevõtete teenuseid nagu näiteks toitlustamine, majutus, ehitus, dekoratsioonid, riided, iluteenused, transport jne. Ainult neilt kuludelt, mida on ostetud maakonnas, on tootjal võimalik osaliselt raha tagasi saada. Kuue aastaga on toetatud 18 filmi. 1 euro fondist on toonud maakonna ettevõtlusesse tagasi 3 eurot. Viru Filmifondi toetusega filmiti Kiviõli piirkonnas 2016. aastal mängufilm „Ema“. Üks suuremaid toetusi, mida fond on eraldanud, kuulub filmile „Igitee“. Filmiti seda peamiselt Sillamäel. Koguelarve oli ca 2,4 miljonit, millest ca 100 000 eurot kulutati Ida-Virumaal. Eelmise aasta suurprojekt „Klassikokkutulek 3“ sai samuti fondist

päris suure toetuse ning läbi selle filmi sai maakond, seekord siis Peipsi rannik, jällegi tuntuks. Selline on lihtsustatult fondi rahastamisskeem.

Hakkamegi koostöös filmifondiga lähiajal uuendama andmebaasi ettevõtjatest, kes erinevaid teenuseid ja tooteid pakuvad ning keda fond saaks filmitootjate koostööpartneritena välja pakkuda. Väga vajalik on, et meie piirkonna ettevõtjad sinna satuvad ning palun ärge jätke vastamata, kui fond andmeid küsib.

Viru Filmifondi tööd korraldab Ida-Viru Ettevõtluskeskus ning koordineerib seda Piia Tamm. Ootame põnevusega ka teisi filminudusega seonduvaid üritusi meie piirkonnas.

Eraiskute vee- ja kanalisatsioonitaristu rajamiseks saab toetust taotleda ka tiheasustusalal

Kõrvuti märtsis välja kuulutatud haajasutusprogrammi taotlusvooruga on jätkuvalt avaldatud võimalus taotleda toetust SA Keskkonnainvesteeringute Keskusest (KIK) eraiskute vee- ja kanalisatsioonitaristu rajamiseks. Seda toetust saab taotleda reoveekogumisaladel reostuskoormusega üle 2000 tarbijaga piirkondades. Meie vallas on nendeks piirkondadeks ainult Kiviõli ja Püssi linnad. Reoveekogumisalast väljas on Kiviõli territooriumil asuvad Varinurme ja Küttejõu piirkonnad, kuhu toetust küsida ei saa.

Toetus aitab rajada kinnistusi-

seseid vee- ja kanalisatsioonistusteemal olukorras, kus vee-ettevõtja on rajanud tänavale peatorustikud ning kinnistuomaniku mureks on jäänud kinnistu liitumine ühisveevärgiga või -kanalisatsiooniga ja torustiku rajamine liitumispunktist majani. Tihti peale on kuulda muret, et need tööd on samuti kallid ning majaomanikel ei ole siiani olnud võimalust neid töid ette võtta. Antud juhul saaks toetuse abiga vajalikud tööd ehk kergemini tehtud. KIK on avaldanud konkreetsed summad, kui palju on võimalik toetust saada. Toetuste summad jäävad vahemikku 1382-3792 eurot sõltuvalt tööde mahust. Näiteks kinnistule, kus on olemas

veevarustus ning soovitakse rajada ainult kanalisatsioonitorustikku pikkusega 10-20 meetrit, on võimalus toetust saada kuni 2094 eurot. Summa muutub vastavalt sisutorustiku pikkusele ning detailsem tabel on KIK-i kodulehel.

Tänu 2018. aasta lõpus jõustunud tulumaksuseaduse muudatusele ei pea eraiskud Keskkonnainvesteeringute Keskusest (KIK) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumiseks või kogumismahuti paigaldamiseks toetust saades tulumaksu maksma.

Kogu meetme infoga saab tutvuda KIK-i kodulehel <https://kik.ee/et/toetatav-tegevus/eraiskute-vee-ja-kanalisatsioonitaristu-ra>

jamine

Esmaal saab oma aadressi sisestades vastuse, kas antud kinnistule saab toetust taotleda ning kui vastus käes, siis avanevad põhjalikud juhised taotlejale. KIK menetleb taotlusi nende esitamise hetkest 50 kalendripäeva ning pärast rahastusotsuse saamist on aega kuus kuud oma tööd ellu viia. Taotlusvooru eelarve on 10 miljonit eurot ning taotlusi võetakse vastu kuni eelarve täitmiseni, kuid mitte hiljem kui 31.12.2020.

Anu Needo
Arendusnõunik

PERSOON

Viiskümmend aastat kehalise kasvatusõpetaja

Veebruari lõpus tähistas 74. sünnipäeva kauaaegne Kiviõli 1. Keskkooli kehalise kasvatusõpetaja ja Kiviõli linna aukodanik Urve Kuusmik. Aukodaniku nimeust anti Urvele 2016. aastal Kiviõli Linnavolikogu poolt. Urvet käisid õnnitlemas Lüganuse Vallavolikogu esimees Risto Lindeberg ja vallavanem Andrea Eiche.

Urve on abielus, kahe lapse ema ja viie lapselapse vanaema. Ta on sündinud ja käinud koolis Sindis, lõpetanud seal ka keskkooli. 1963. a astus Tallinna Pedagoogilise Instituuti, mille lõpetas 1967. aastal. Kooli ajal tegeles Urve aktiivselt spordiga: male, kabe, kergejõustik, suusatamine, jalgrattasõit, korvpall. Instituudi ajal oli põhiliseks spordialaks küll lauatennis, kuid käis kooli au kaitsmas erinevatel võistlustel, kus mängis võrkpalli, korvpalli, väravpalli, suusatada ja sõitis isegi slaalomit.

Peale instituudi lõpetamist suunati Urve tööle Jõhvi. Kuna Kivi-

Urve Kuusmik. Foto erakogu

õli 1. Keskkoolist lahkus kehalise kasvatusõpetaja, sai ta töökoha Kiviõli koolis. Ta tegeles aktiivselt spordiga – 14 aastat mängis Kohtla-Järve koondises lauatennist. Urve käis haridustöötajate spartakiaadidel võistlemas suusatamises, males, lauatennises, korvpallis, orienteerumises, on olnud ligi kakskümmend aastat Püssi seeriajooksu peasekretär.

Ta on kehalise kasvatusõpetajana töötanud viiskümmend aastat.

Paarkümmend aastat on ta lisaks kehalisele kasvatusõpetanud ka inimeseõpetust ja keskkooli õpilastele perekonnaõpetust. Urve on mitmekülgne inimene, on andnud ka matemaatikatunde ning olnud kolm aastat poole kohaga õppealajuhataja.

Kui kehalise kasvatusõpetajana töötamisest sai viiskümmend aastat täis, loobus Urve õpetaja tööst ning asus koordineerijana kooliajaloo muuseumi töle. Muuseumile pandi alus juba 1977. aastal. Urve tegutses mingil määral muuseumis juba 2004. aastast, kuid nüüd peale kehalise kasvatusõpetaja ametist loobumist võttis ta muuseumi korraldamise tõsisemalt ette. Koolimuuseumis on leitav info kooli ja linna ajaloo, vilistlaste ja lendude statistika, õpetajaskonna, direktorite, spordisaavutuste kohta.

Urve kogub materjale kõige kohta, mis on kooli ja linnaga seotud. Näiteks muuseumile tõi endise koolidirektori Olav Raie abikaasa dokumente, pilte, ka paar kassetti,

millel on salvestatud Olav Raie elulugu. Urve on need üle kuulunud ja lihtsalt ümber kirjutatud; endise matemaatikaõpetaja Vilma Valge poeg andis muuseumile üle mälu pulga ema mälestustega – ka selle on Urve ümber kirjutatud. See on tohutu töö, kuid Urve ei kurda. Talle see meeldib. Ta ütleb, et teeb seda sellepärast, et tulevastel põlvkondadele oleks, mida vaadata. Et midagi jääks alles.

Muuseumis on ka mälestusraamat, kuhu on väga paljude inimeste mälestused kirjutatud ning kroonikaraamat, mida on Urve pidanud viimased kakskümmend aastat.

Kui kellelgi on huvitavaid materjale kooli kohta, palub Urve need kooliajaloo muuseumile edastada.

Informatsiooni kooliajaloo muuseumi kohta leiab ka Kiviõli 1. Keskkooli kodulehelt <https://www.k1k.ee/et/kooli-ajalugu>.

Viivian Päll
Avalike suhete spetsialist

PERSOON

47 aastat huvitavat ja meeliköitvat tööd samas koolis

Märtsikuus tähistas oma 83. sünnipäeva kaua-aegne Kiviõli I Keskkooli eesti keele ja kirjanduse õpetaja, Kiviõli linna aukodanik ja Aasta õpetaja 2005 Maire Eiert. Aukodaniku nimetus omistati Mairele 2008. aastal. Proua Mairet käisid õnnitlemas Lüganuse Vallavolikogu esimees Risto Lindeberg ja vallavanem Andrea Eiche.

Maire Eierti eluteele tagasi vaadates võib võrrelda seda pika jõe-ga, kus ta on usinalt püüdnud vastuvoolu ujuda, et mitte lasta end lainetel suvaliselt kanda teadmata suunas. Maire Tiiras (Eiert) on sündinud Eesti Wabariigis 9. märtsil 1936 Lõuna-Eesti väikeses piirlinnas Valgas. Pere üksiklapsena on elu ja vaateid mõjutanud väga palju ema öde Liidia. Leib ei ole tulnud ta pere lauale kergelt, sest töö ja sissetulek sõltus keerulisel ajal rikkamatel peredest nii linnas kui maal – elatist tuli teenida liht-töölisena.

Valgas vahetusid mitmed üüri-korterid, kuni ta koduks sai Pikk 31 üle kümne aasta. Seda Valgat läbivat pikimat tänavat peab ta tänaseni kodutänavaks, maja suure tammega väravas on siiani alles.

Proua Eierti lapsepõlve mured jäid pere kanda. Ja need ei olnud kerged. Tundub uskumatu, et kolme ja poole aastase tüdrukutirtsu jalapealt kukkumine, mida lastega ikka juhtub, võib põrutuse tõttu tuua kaasa poolteist aastat liikumatut kipsis lamamist nii haiglas kui kodus. Tulevik tundus lootusetu. Arstide pessimistlikele ennustustele vaatamata tõusis ta uuesti jalgele. Küllap on tugev tahe ja soov raskustest võitu saada ja mitte viriseda pärit just ta lapsepõlvest.

Maire mäletab üpris hästi Saksa okupatsiooni; ta nägi vene ja saksa sõjavangide saatust; veetis öid keldris ja varjendites pommitamise tõttu; vaatas nii päeval kui öösel hirmuga taevast lendavaid lennukeid, kust võis oodata ainult surma.

1944. aastal oli pere sunnitud kodust lahkuma. Neist said sõja-põgenikud, kes viimase „suslaga“ sattusid Lätimaale Ruhja lähistelesse rikkasse tallu, kus leidsid peavarju sügiseks ja talveks. Tagasi Valka jõuti alles märtsis 1945. Önn oli

see, et kodu oli alles ja sõda ta peret säästis – nad pääsesid kõik eluga.

1. septembril 1945 sai Mairest 1. klassi õpilane Lembitu tänava põhikoolis, tol ajal ametliku nimega Valga Linna III Mittetäielik Keskkool. Koolist sai teine kodu, kus sõjakolelused üle elanud lapsi hellitati ja armastati, õpetati ja valmistati ette eluraskustega rinda pistma. Sõda oli küll lõppenud, aga aeg oli karm. Õpetajad tegid kõik, et hoida ja säilitada eesti rahva vaimu ja vaimsust, alati nad selle eest kõrgemalt poolt küll kiita ei saanud. Vastupidi – iga sõna, sammu ja tegu jälgiti teraselt.

Sõjajärgses koolis olid samas klassis väga erinevas vanuses lapsed, sünniaastate vahe võis olla neli-viis aastat. Õppetöös Mairel raskusi ei olnud, sest ta oskas lugeda, kirjutada ja arvutada juba 1. klassi astudes. Ta lõpetas kõik seitse klassi kiituskirjaga. Tema esimene kool andis põhjalikud teadmised, millele võis rajada edaspidise edu. Ta oli lugemishimuline, keeled huvitasid teda samuti, põnevust pakus matemaatika. Lahendas suure hasardiga ülesandeid iseseisvalt ja rohkem, kui koolis nõuti. Ka kirjutamine, see tähendab enese tühjaks rääkimine kirjutades, on olnud tema jaoks kogu elu jooksul parim teraapia. Ta saatis esimesi kirjatõid ka lastelehele „Säde“. Sügaval hingesopis pesitses õrn unistus saada ajakirjanikuks või õpetajaks. Mõlema ees oli tal aukartus.

Mängumaailm koolist vabal ajal oli ääretult elulähedane, realistlik, täiskasvanute tegemisi ja toimetusi jälgendav, enamasti ikka vabas õhus. Hiliste õhtutundideni võisid nad mängida sõda, peitust, tühjas majas kooli ja kodu, koos vanematega kaarte, korraldati pidusid oma eeskavaga. Polnud arvuteid, telerit, vahetel oli raadio.

1951. aasta kevadel, kui Maire oli lõpetanud kuuenda klassi, kolis ta pere linnast maale, kus ta puutus kokku kiratseva kolhoosieluga. Ta õppis lehma lüpsma ja tegema kõiki maatöid. Koolis käis ta edasi linnas, oli võõraste juures korteris. Ühiselamuelu algas päris varakult, ta pidi iseseisvalt hakkama saama. 1952. a kevadel lõpetas ta edukalt kooli ja saatis dokumendid Rakvere Pedagoogilisse Kooli, kust ta peagi ka jaatava vastuse sai.

Maire Eiert. Foto: erakogu.

Kui suvevaheaeg otsa hakkas saama, jõudis pärale arusaamine, et Rakvere asub ta kodulinnast 200 km kaugusel. Juba sõit sinna hirmutas teda ning ta palus dokumente tagastada. 1. septembrist 1952 sai temast Valga 1. Keskkooli 8. klassi õpilane. Kool oli väärikas, õpilaspere suur, miljöö oli kuidagi väga ametlik ja külm võrreldes endise koduse kooliga. Harjumine võttis aega. Õpetajad olid enamasti veel vabariigiaegse hea haridusega, targad ja nõudlikud, nii et kiituskirjadest ta enam ei unistanud, küll oli endiselt nelja-viieliste hulgas. Süvenes huvi keelte vastu, armsaim õppeaine oli ikka kirjandus, lugemine aga lemmiktegevus. Salaja süvenes Maire soov kirjan-dust edasi õppida.

Ta lõpetas Valga 1. keskkooli heade tulemustega 1956. a kevadel. Kodus oodati, et ta läheks edasi õppima farmaatsiat, aga keemia oli ta nõrgim koht. Maire jäi truuks kirjandusele. Kuid katse pääseda Tartu Riiklikku Ülikooli ebaõn-

nestus ta enesekriitilise suhtumise tõttu: ta ei jõudnud esimeseks eksamik, milleks oli ajalugu, materjali nii omandada, et oleks ise rahul olnud ja julgelt eksamiläinud. Ta mõtles, et kus see häbi ots, kui ta ei oska! Ta jättis minemata ja kaotas aasta. Ta kasutas vaba aega kasulikult, luges ja õppis palju, aitas ema karjafarmis, oli lapsehoidja. Oli kasulik järelemõtlemise aasta. Mis kehvasti, see uuesti!

1. septembril 1957 sai Mairest TRÜ Ajaloo-Keeleteaduskonna eesti filoloogia tudeng viieks aastaks. Õpingud kõrgemal tasemel võisid alata. Kuldsed kuuekümnendad – nii võib ta üldistada oma üliõpilasaastaid. Elu oli muutunud – õpiti küll nn punaseid aineid, kuid need ei mõjutanud nende mõttemaailma. Nad võtsid seda kui paratamatust. Ülikool andis tugeva teoreetilise baasi, et nad oleksid suutelised filoloogidena töötama kirjastuses, muuseumis, raamatukogus, ajakirjanduses, koolis, arendama teadust. Tartu

pakkus enesearendamiseks palju võimalusi, tema jaoks olulisim raamatukogude kõrval oli teater „Vanemuine“, kus Maire püüdis ära vaadata kogu repertuaari.

Aprillis 1962 seisis Maire kursusega suunamiskomisjoni ees, et teada saada oma tulevane töökoht. Lõuna-Eesti paigad võeti enne teda ära, tal jäi üle leppida Ida-Virumaaga, kus tal olid vähemalt mõned tuttavad ees.

Ta jõudiski Kiviõlli, kus ta polnud kunagi käinud. Teda ootas ees koolikaaslastest abielupaar, kes aitasid tal orienteeruda ja kohaneda võõras linnas. Maire alustas tööd Kiviõli 1. Keskkooli eesti keele ja kirjanduse õpetajana.

Elu on näidanud, et see kool ja amet jäid ta ainukeseks. Sama võib öelda ka elupaiga kohta. Talle eraldati üks tuba kolmetoalises korteris Uuel tänaval, naabriteks noored inimesed, kellega ta jagas oma tuba. Tema ümber on olnud head ja mõistvad inimesed, kellega ta suhtleb tänaseni, ehkki elu on viinud nad Kiviõlist kaugemale. Stabiilsus nii elu kui töökoha suhtes on seletatav Maire loomusega: ta vajab enda ümber inimesi, kes teda teavad, tunnevad ja mõistavad, ta ei armasta hüpata vette tundmatus kohas. Ta oli rahul oma elupaiga-ga, varandus polnud noore spetsialisti jaoks kõige olulisem. Ta saabus vaid kahe kohvriga – ühes riided, teises raamatud. Tähtis oli vaimus, töötahe ja optimism.

Õpetades ja ka ise õppides on ta aastad mõõdund linnulennul rõõmude ja murede keskel. Ta abielus 1973. aastal, temast sai Maire Eiert. Kooselu Arvoga jäi kahjuks lühikeseks (18 aastat), lesepõlv on juba pikem. Suureks toeks on olnud Maire poeg Andri, kes ta ka 2008. a vanaema seisusesse tõstis.

Pöördeliseks nii Eesti riigi kui tema elus kujunes 1991. a. Ta oli kevadel jõudnud vanusesse, mis lubab siirduda pensionile, staaži oli ka juba 30 aastat. Kavatses jätta tublisti vähemaks ainetunde, et tasapisi mõelda karjääri lõpetamisele. Kuid soov ja entusiasm edasi töötada jäi siiski peale, ka materiaalne külg oli selleks üpris tõsine põhjus.

Võibelda, et see oli tema teine tulemine, ligi 20 aastat kestnud aeg, mille jooksul jõudis ta tänu kogemustele ja tingimustele teha

väga palju. Kui tervis end tõsiselt tunda hakkas andma, vähendas ta koormust sujuvalt aasta aasta järel ning lahkus koolist koos 61. lennuga, jätmata maha ühtegi oma õpilast.

47 aastat huvitavat ja meeliköitvat tööd samas koolis – uskumatu! Ta on väga rahul.

Seda aega, mil ta on nautinud täielikku vabadust, pole olnud eriti palju – vaid mõned aastad. Võimalus planeerida oma aega ja teha seda, mida hing igatseb, on suur luksus.

Ta pole siiski end päriselt lahiti rebinud jõukohasest erialasest tööst. Endiselt parandab ja hindab ta kevadeti vabariikliku eksamikomisjoni koosseisus abiturientide kirjandeid. Koduses miljöös õpetab ta vene rahvusest tütarlapsele eesti keelt. Suurim töö oli raamatu „Haridus on valgus“ 2. osa toimetamine. Ta püüab hoida sidet kooli ja kolleegidega, olla kursis haridust puudutavate probleemide ja uudistega.

Lugemine on endiselt ta lemmiktegevus. Nimekirja raamatutest, mis lugemist ootavad, on pikk ja tuleb teha valikuid. Ristsõnad ja mälumängusaated TV-s hoiavad vaimu värske.

Suurima heameelega kulutab ta aega suhtlemisele mitmel tasandil: kirjavahetus, kohtumised endiste õpilastega ja kesk- ning ülikoolikaaslastega, sõidud Tartusse ja Tallinna. Korrastab kodust arhiivi, täiendab lendude kroonikaid, tema vastutusel on ka tema keskkooliklassi kroonikaraamat.

Igapäevaelu nõuab ju ka oma-jagu tähelepanu. Aega napib pidevalt, sest elu läheb edasi. Suuri ja väikesi raskusi ületades, enamasti ikka vastuvoolu ujudes saavad tunnid, päevad ja aastad just sellise sisu, millega ta ise võib rahul olla.

Maire elukäiku läbivaks kindlaks sümboliks oli ja on KOOL. Teekond nelja väga hea kooli juurde on kestnud 63 sisukat aastat ja kestab edasi, ehkki otsest kohustust ju pole. Ta loodab, et kohtumised inimestega, kellega koos on olnud neis talle tähtsates majades, jätkuvad veel kaua.

Viivian Päll
Avalike suhete spetsialist

Heakord Lüganuse vallas

Krisli Kaldaru
abivallavanem

Päike käib taas üha kõrgemalt, lumi on peaaegu sulanud, rändlinnud saabuavad tagasi - kõik see annab märku, et kevad on käes! Igal aastal koos kevade tulekuga alustab Lüganuse Vallavalitsus heakorratöid. Kindlasti ka vallakodanikud. Lume alt hakkab välja sulama sinna talve jooksul kogunenud prügi, mida Lüganuse vallas kahjuks väga paljudest kohtadest leida võib.

Eriti kurvaks teevad need metsatukad, kuhu inimesed oma prügi ja prahti tahtlikult ladestavad. Kurb on tõdeda, et inimesed ei hoia oma koduümbrust ja käituvad vastutustundetult nii enda, looduse kui ka kaaskodanike suhtes.

Et 15. maini kestab ülemaailmne „Teeme ära“ traditsiooniline heakorrraku, teeb Lüganuse Vallavalitsus teile, head Lüganuse valla elanikud, üleskutse: teeme üheskoos kevadistel koristustalgetel oma valla prügist puhtaks! Infot kõikide korraldavate talgute kohta leiate aadressilt: <http://www.teemeara.ee/>.

Lüganuse Vallavalitsus koostöös Kiviõli 1. Keskkooliga on korraldamas 03. mail 2019 Öuna-

puupargis talguid. Eesmärgiks on saada linna keskuses asuv park puhtaks ning tagada Loomesfest 2019 “Tegus õun” raames festivali ala ehitamine. Oodatud on kõik, kellel tahtmine oma kodukoht puhtamaks ja kaunimaks muuta. Toetame kõiki „Teeme ära“ programmi raames algatatud talguid ja oleme valmis koostööks. Omalt poolt korraldab Lüganuse Vallavalitsus maikuu jooksul suurjäätmete kogumisingi. Täpsem info avalikustatakse valla kodulehel ja teadete tahvlitel.

Heakorraeskirjast

Lüganuse vallas kehtivate heakorraeskirjade ülesanne on tagada valla heakord ja puhtus. Kevade

tulekuga on kõigil kinnistu ja ehitise omanikel vastavalt eeskirjadele kohustus hoida korras oma kinnistu, tagada vastavalt tänavahoone ja korterite numeratsiooni õige numbrimärgi olemasolu hoone tänavapoolsel seinal või kinnistu piiridel, tagada prügi regulaarne ära vedu. Ehitise ümbrus peab olema niidetud vähemalt 5 meetri laiusest alates ehitise välisseinast, kui rohu pikkus ületab 10-15 cm.

Juhime ehitise omanike tähelepanu asjaolule, kui omanik ei ela antud ehitises ega kasuta seda muul otstarbel, peab sulgema kõik aknad ja ukse ning tagama, et ehitisse poleks võõrastel sissepääsu. Valla territooriumil on keela-

tud risustada ja reostada, lõhkuda, kahjustada, määrida, rikkuda ja kasutada mittesihipäraselt valla vara, haljasalasid, taimi, teekatteid, pargiinventari, prügikaste, ehitisi, valgusteid jms.

Kurb on tõdeda, et kuu aega tagasi Kiviõli linna Viru ja Kesku piestee tänavale paigaldatud uute bussiootepaviljonide seinad olid pea nädalaga lõhutud ja augud sisse põletatud. Palume vallakodanikel austada valla vara ja kasutada seda sihipäraselt.

Kulu põletamisest

Traditsiooniliselt hooldatakse sööti jäänud põllupindu kevadise põletamisega. Päästeamet tuletab meelde, et elanikel on kulupõ-

letamine aastaringselt keelatud. Hooletoetusega põlengu tekitaja vastutab ohutusnõuete rikkumise ning õnnetuse tagajärgede eest. Lõkke tegemisel tuleb täita kõiki ohutusnõudeid - piirata lõkkease mittemütsitava pinnasega, hoida käepärast kustutusvahendid ning lõket tuleb valvata. Lõket tohib teha ainult nõrga tuulega ning ohutus kauguses metsast ja hoonetest.

Hoidke loodust ning ärge seadke ohtu inimeste elu, tervist ja vara!

HUVITAV

Selle suve suursündmus on laulu- ja tantsupidu „Minu arm“

2019. aasta on Eesti laulu- ja tantsu juubeliaasta. Esimesest laulupeost möödub 150 aastat ning 85-aastane tantsupidu toimub 20ndat korda.

Eesti laulu- ja tantsu juubeliaasta eesmärk on läheneva juubelilaulu- ja tantsupeo valguses tuua esile laulu- ja tantsupeo teekond läbi eesti aja- ja kultuuriloo, selle liikumise põlv- ja piirkondadeülene ulatus ning laulu- ja tantsupeo liikumise vastutus tasakaalu, koosmeele ning põhiväärtuste hoidjana kaasaja Eestis.

XXVII laulupeo ja XX tantsupeo juhtmõte on „Minu arm“. Need sõnad puudutavad kõiki meid isiklikult ning igaüks teab ise nende tähendust. Lydia Koidula sulest sai neist otsekui ajatu hümn isamaa-armastusele, mis on rahvast rasketel aegadel ühendanud oma maad hoidma ning aina uueks looma.

Laulu- ja tantsupidu „Minu arm“ toimub 4.-7. juulini, sellele eelneb tuletulemine, mis 1. juunist kuni 3. juulini läbib kogu Eesti.

Tule tulemine

Peotuli liigub meie maakonnas 25., 26. ja 27. juunil 2019. Tuli külastab oma teekonnal Ida-Virumaa olulisi kultuuriinimesi nii nende elupaikades kui kalmistutel. Peotuli liigub nii maa kui vee peal, nii maa all kui mägedes. Tuli liigub Üllar Saaremäe autoga, kes on kaasas ka kõneisikuna.

25. juunil kell 10.00 võetakse tuli üle Jõgevamaalt, Avinurme kiriku ja Elulaadikeskuse õuel.

Külastatakse Ants Üleoja kodukohta Tudulinna Oonurmes, Opaku talus. Käiakse Iisaku kirikus, kalmistul - esinevad Iisaku koorid, toimub küünalde panek kalmistule.

Edasi liigub tuli Mäetaguse Mõisahoonde juurde, kus puhkpilliorkestri juhi Ott Osula mälestuspingi juures toimub kohtumine puhkpillimängijate ja luuletaja Virve Osilaga. Külastatakse ka Helga Surva, Jaan Surva, Hirvo Surva kodukohta Atsalamas ning Illuka kirikut, kus meenutatakse Alfred Karindit, Eesti heliloojat, organisti ja koorijuhti. Järgneb Jõhvi kultuurirahva austamine Jõhvi Kihelkondliku laulupeo kivi juures promenaadil. Seejärel suundutakse Narva, kus on tule tervitus ja simman Raekoja platsil. Tuli õõbib Narvas.

26. juuni hommikul kell 09.00 liigub tuli mööda jõge ja merd rannades Narva-Jõesuusse.

Tule tervitus Narva-Jõesuus. Edasi liigub peotuli Sillamäe promenaadile, kus kohtutakse tantsuansambliga Suveniir. Järgneb Toila Laululava ja kohtumine Toila valla kultuurirahvaga, kust suundutakse Kohtla-Järve Kultuurikeskuse tänapäevade juurde. Tänapäevad Eike Rõõmusele ja tantsuansambli „Virulane“.

Seejärel jõuab tuli Lügane külaplatsile, koorijuhtide Priit Pärtna, Velli Sarri, Vija Nappa tänapäevade juurde, edasi Kohtla-Nõmmele, kus on tule tervitamine Urve Kilgi tänapäevade juures, edasi Kohtla Kaevandusmuuseumis maa all ja mägedes, Kivihües. Öhtul toimub suur suvesimman ansambliga Väikeste Lõõtspillide Ühing. Tule õõbib kaevandusmuuseumis.

27. juuni varahommikul kell 8.00 liigub laulupeotuli Kiviõlisse. Kiviõli Rahvamaja õuel tervitatakse tuld Eino Nurga, Olav Raie ja Gennadi Butuzovi tänapäevade juures.

Tuli antakse üle Lääne-Virumaale Uljastel, Meinhard Laksi mälestuskivi juures.

Viivian Päll
Avalike suhete spetsialist

Õnnitleme märtsikuu juubilare!

Lügane valla kodanikel, kellel läheneb juubel (75, 80, 85, alates 90 iga aasta) ja kes soovivad juubeliinfo avaldamist ajalehes, palun kirjalikult sellest teada anda sünnipäevale eelneval kuul vallavalitsuses või e-posti aadressil viivian.pall@lyganuse.ee.

Alexandrina OÜ – lapseootusest sündinud eestimaine rõivabränd

Rätsepmeistrid on erinevates kohalikes kogukondades au sees olnud juba ammustest aegadest. Kes Lutsu „Suve“ lugenud või näinud, need teavad. Ja kuidagi on juhtunud nii, et just Lügane vallas on viimastel aastatel peenema näputöö ettevõtteid käima lükanud suisa mitu erinevat värvikat persooni. Sel korral on Virumaa Koostöökogu lugu Alexandrina OÜ tegemistest ja selle ühest eestvedajast Piretist. Kuidas ta Alexandrina OÜ rõivabrändini jõudis, mida ettevõtlusest õppinud on ja mida arvab kiirloomest, kuhu sobitub ühe ettevõtliku naise elus pereelu ja mida rõivatootmise juures oluliseks peab?

Kui intervjuud kokku leppisime, mainis Piret, et enne rõiväärise sisenemist on ta tegutsenud pikalt haridusvaldkonnas – töötanud Rakvere Ametikoolis arendus- ja kvaliteedijuhina, osalenud üle-eestilistes kutsehariduse arendamise protsessis ja jõudnud konsultandina ka Gruusiasse. „Lemmik osa tööst on olnud kõik loov ja loominguiline, olen tundnud puudust sellest, et midagi võiks ka silmaga nähtavalt valmis saada – siit see idee kasvama hakkas. Alexandrina on õigupoolest ju kahe tegusa naise ettevõtte. Teine, Katrin, oskab lisaks ka õmmelda. Katrin tegelebki rohkem õmbluspoolega ja mina turundusega. Aga enda ja oma laste riideid olen alati ise „tuuninud“ – tikkinud, kudunud, heegeldanud ... Õige hetk ettevõtlusega alustada saabus siis, kui teise lapsega koju jäin.“

Tootevalikus on Alexandrinalaste ja beebiootel emade rõivad. „Alustasin tegelikult naiste särkidega oma esimest last oodates. Särkidele kirjutasin vahvaid sõnu – meid käsitsi ja need said alati positiivset vastukaja. Mõni sõbranna kauples endale või siis kingituseks ka mõne toote. Mõttele andis hoo-gu see, et lapseootel naistele mõeldud poed pole Eestis kunagi olnud minu meelest kõige ajakohasemad ja tahtsime ka lapseootel naistele mõnusat valikut. Praegu on tootevalikus nii siira emotsiooniga

Foto erakogust

kui ka muheda sõnumiga tooted – *bodyd*, T-särgid, topid, tuunikad,“ kirjeldab Piret algust ja seda, kuhu tänaseks jõutud on. Loomeprotsessis on parimaks tulemuseks kaasaatud heale rõivabrändile omaselt ka sihtgrupp. „Lõigete koostamine käis koostöös konstrueerija ja lapseootel naiste, beebide ning lastega. Just lapseootel naisele universaalsete toodete tegemine oli väljakutse – et topid esteetiliselt kõik uued kumerused kataks ning erinevate ja

Alexandrina OÜ
www.alexandrina.ee
FB: Alexandrina OÜ
Instagram: alexandrinaeesti

kides võib nii palju julgelt öelda küll, et alustamiseks on rohkem kulunud kui esialgu planeeritud oli. Eks ta nii kipub vist iga asjaga olema. Kõige toredam on see, et tagasiside toodetele on väga positiivne olnud.“

Üldiselt ettevõtlusest rääkides on Piret väga konkreetne ja analüütiline. „Kindlasti pole kulgenud sujuvalt. Juhtunud on kõike, mida üldse juhtuda võib ja sellest saaks ilmselt omaette loo kirjutada,“ naerab ta. „Ja kõike tuleb kogu aeg kontrollida. Hästi peab tundma inimest, kellega koos ettevõtlust alustad – tundma peaks tema tööharjumust ja väärtuseid, see on kindel.“

Virumaa Koostöökoguni on Alexandrina OÜ jõudnud peamiselt teenuste arendamisega seotud küsimustes: „Konstrueerimise jaoks kirjutasime projekti, lisaks prototüüpide loomiseks ehk toodete nn läbi katsetamiseks. Sellest õppisime ise palju – teadmised trükivaliteedi, kanga jms kohta. Ka turundustegevused nagu kodulehe loomine, tänukaartide ning toodete

siltide kujundamine, mille üle oleme eriti uhked. Oma vahenditest oleks kõige selle tegemine seadnud ka idee teostuse küsimärgi alla.“

Kuna märts on valimiste kuu, siis küsisime Piretilt poolkohustuslikus korras peavoolu meedia mõjutustel ka seda, kas ta valimis-kabiini jõudis. „Vabariigi sünnipäeval e-hääletasin, väga moodne ja mugav! See on minu võimalus kaasa lüüa. Ja ma ei salli, kui hiljem virisetakse, aga peetakse paljaks valima minna,“ on Piret otsekohene.

Unistustest rääkides tunnistab Piret, et hindab väga oma aega ja vabadust: „Tahan jõuda selleni, et saan ise oma töid ja tegemisi planeerida – sportida, reisida ... 5 aasta perspektiivis võiks jõuda selleni, et oleme sihtgrupile leidnud just kõige sobivamad tooted ja siis saaks ehk stabiilselt selle eesmärgi poole püüelda.“

Intervjuu lõpetuseks uurime, kuidas pereelu Pireti ettevõtja vaimuga sobitub. „Valetan kui ütlen, et on jube lihtne! Perele meeldib, et ema on kodus ... Kaasa aitavad enesedistsipliin ning aja planeerimise oskus. Ma pole kunagi armastanud asjade viimasele minutile jätmist. Ise ka vahel imestan, kuidas Alexandrina asjad kahe lapse ja muu kõrvalt tehtud saavad,“ tunnistab Piret.

Aga sellegi poolest võib Piretil Alexandrinaga mingil hetkel veel üllatusi varuks olla, sest uue elu algust väärtustades ei saa me päris lõpetuseks mööda minna ka meestest. Küsimusele, kuhu ja kas mehed ka kunagi Alexandrina rõivabrändi mahutuvad, vastab Piret naerdes: „No peamiselt on siiski plaan keskenduda edevamale osale inimkonnast – naistele, beebidele, lastele. Meeste mõned mõtted on ka. Aga elame ja näeme ...“

MTÜ Virumaa Koostöökogu

Nutivaba koolinädal Maidla Koolis

Nutikas projektipäev Maidla Koolis

18.- 22. veebruarini oli Maidla Koolis nutivaba nädal nutikale õpilasele, mille raames korraldati loodusainete päev, mis oli täidetud huvitavate ja lõbusate tegevustega. Vanemate klasside õpilased näitasid põnevaid katseid, ise neid kommenteerides. ELEVUST pakkus LED-lampide tegemine, mis tegelikult ei näinudki välja nagu LED-lambid. See oli üks trikiga tegevus, mis pakkus kõigile suurt huvi.

Õpilased pidid katsete läbiviimise otsust lõpuni ise ette valmistama põhimõttel, et domineeriks läbiviidavate katsete puhul lihtsakoelisus. 9. klassi õpilased korraldasid viktoriini „Kuldvillak“, millest oli kõigil võimalus osa võtta. Päev oli huvitav ning meeldejääv. Jääme ootame ka teisi ainepäevi.

Maidla Kooli 8.-9. klassi noored „teadlased“.

EV 101 aktusel Maidla Koolis oli külaliseks kirjanik ja sõjaväelane Leo Kunnas

Eesti Vabariigi 101. sünnipäeva aktusel tervitas kirjanik ja sõjaväelane Leo Kunnas Maidla kooli peret.

Hilisemas vestluses noortega andis Kunnas lastele sõnumi, et nad õpiksid hästi ning hoiaksid eemale kahjulikest ahvatlustest. Kunnas tutvustas oma raamatuid ning peatus põgusalt ka oma elulool.

Ohvriabitöötaja juurest ei saadeta kedagi minema

Sellest aastast alustas tööd üleriigiline ja tasuta ohvriabi kriisitelefoni 116 006 ja nõustamisteenus veebilehel www.palunabi.ee, kust saab ööpäevaringselt nõu ja abi eesti, vene ja inglise keeles. Lisaks on aga igas maakonnas ka tööl ohvriabitöötaja, kes saab pakkuda põhjalikumat ja personaalsemat nõustamist.

Tihti ei pöördu inimesed pärast vägivalda või muud halba kohtlemist abi saamiseks politsei poole või ei mõista, et see, kuidas nendega käitutakse, on tegelikkuses vale või keelatud. Lisaks võib abi küsimiseni jõudmine võtta aastaid, sest ohvriga käivad kaasas häbi, süütunne või hirm. Selleks, et ükski inimene ei peaks enda murega ükski jääma, on abiks nõustajad 116 006 telefonilt ja palunabi.ee veebilehelt. Ohvriabi kriisitelefoni on mõeldud kõigile, kes tunnevad, et on sattunud olukorda, kus nad on kannatajad – on siis tegemist füüsilise, majandusliku, vaimse või seksuaalse vägivallaga või hoopis hooletuse või halva kohtlemise ohvriks langemisega. Samuti saavad kriisitelefoni abi inimesed, kes on kuritegevuse või õnnetusjuhtumi tõttu lähedase kaotanud.

Ohvriabi kriisitelefoniile vasta-

vad vastava hariduse ja ettevalmistusega inimesed, kes töötavad oma kodus eri piirkondades üle Eesti. Et sellist teenust on väga vaja, näitab juba statistika – telefonile on kahe kuuga helistatud 741 korda ja veebivestluse teel on võetud ühendust 330 korda. Kokku oli seega 1071 pöördumist.

Esimestel kuudel on kriisitelefoniile pöördunud erinevate muredega. Enamasti on helistanud perevägivalda ohvrid. Samuti on helistajate seas neid, kes soovivad teada anda, et keegi nende lähedane või ka naaber on ohvriks langenud. Lisaks on küsitud hool-dusõiguse teemal küsimusi või soovitud saada abi töökiusamise teemal. Palju on pöördunud üksikud, peamiselt eakad inimesed, kellel ei ole mitte kellegi teisega rääkida, kuid ometi on mitmel juhul selgunud, et niisama vestlemise soovi taga peitub helistaja varasem ohvriks langemise lugu.

Kuidas saab üks telefonikõne

inimest aidata? Ohvriabi kriisitelefoni eesmärk on pakkuda ohvritele kiiret võimalust oma mure ära rääkida. Kõne vastu võtnud töötaja kuulab helistaja ära, pakub talle tuge ja ühiselt arutatakse läbi

Ida-Virumaa ohvriabitöötajad:
Anastassia Belova, 5866 9829 (Vahtra 3, Narva)
Inna Bahlinova, 5309 7071 (Vahtra 3, Narva)
Mari-Liis Org, 524 6758 (Järveküla tee 36, Kohtla-Järve ja Rahu 38, Jõhvi)
e-post: iviru.aa@sotsiaalkindlustusamet.ee

selgitust omavalitsuste teenuste ja toetuste kohta. Kui on vaja, saab leppida kokku kohtumise juba ohvriabitöötaja juures.

Oluline on välja tuua, et ohvriabi kriisitelefoni eesmärgiks ei ole hakata asendama politseid. Olukordades, kus inimese elu on ohus ja on vaja kiiret abi politseilt, kiirabilt või päästeametilt, tuleb kindlasti esmalt valida 112. Küll aga saab ohvriabi kriisitelefoni 116 006 olla ohvrile abiks järgmise sammuna, kui politsei on sündmusko-

hal käinud ja on vaja mõelda, mida edasi teha ja kuhu pöörduda.

116 006 numbrilt saab ohver abi ka hirmude maandamiseks, kuna alati ei pruugi ohver teada, mis saab temast või vägivallatsejast edasi. Näiteks on perevägivalda ohvrite seas levinud valearusaam, et politseisse saab pöörduda alles siis, kui vägivald on pikaajaliselt kestnud, mitte pärast ühekordset ohvriks langemist. Sellistest olukordades aitabki ohvriabi kriisitelefoni vastata helistajate küsimustele ja tõsta abivajajate teadlikkust nende õigustest ning pakkuda sealjuures vajalikku nõustamist, kes ja kus teda tema olukorra lahendamiseks aidata saab.

Ehkki ohvriabi kriisitelefoni 116 006 saab helistaja esmase toe ja nõu, on edasiste ohvriabiteenuste saamiseks vajalik ohvril pöörduda ohvriabitöötaja vastuvõtule. Igas Eesti maakonnas on tööl vähemalt üks ohvriabitöötaja, kes vajadusel saab inimese ja tema murega juba edasi tegeleda. Kui oled langenud ohvriks, siis ei ole ükski mure liiga väike või tähtsusetu.

Mari Tikerpuu,
 Sotsiaalkindlustusameti kriisibiteenuse juht

Õppus Kevadtorm tuleb taas

Kaitsevägi korraldab 29. aprillist 17. maini õppuse Kevadtorm, millel osaleb rohkem kui 9000 võitlejat Eestist ja liitlasriikidest.

Kolm nädalat kestval õppusel kontrollib kaitsevägi lahingplaanide sünkroniseeritust, juhtimistandite vahelist koostööd ja üksuste valmisolekut lahingülesannete täitmiseks. Õppusel on peamine treenitav üksus 1. jalaväebrigaad.

Tänavu langeb Kevadtormi põhiraskus suuresti just Lääne-Viru ja Ida-Viru maakonnale, kuid puudutab ka Harju ja Jõgeva maakondi. Õppuse põhitegevus toimub Alutaguse, Lüganuse, Jõhvi, Toila, Vinni ja Viru-Nigula valla ning Kohtla-Järve, Sillamäe ja Narva-Jõesuu linna territooriumitel. Kevadtormi intensiivsem osa kestab 2.-10. maini.

Õppuse ajal liigub üle kogu Ees-

ti tavapärast rohkem kaitseväge ja liitlaste tehnikat, mis võib kaasa tuua ajutisi liikluspäiranguid. Seetõttu palub tuleks õppuse toimumise vältel olla liikluses tavapärasest tähelepanelikum ja jälgida muutuvaid liikluskorraldusi.

Õppusel osalevad kaitseväelased kasutavad erinevaid imitatsioonivahendeid, sealhulgas paukpadruneid, õppegranaate ja valgusrakette. Olgugi et Kevadtormil ei kasutata lahingmoona, võivad ka imitatsioonivahendid teha valedes kätes palju kahju. Leides õppuse alalt eseme, mille puhul tekib kahtlus, et see võib kujutada kellelegi ohtu, ei tohiks seda mitte mingil juhul ise puutuda. Sellises olukorras jätke meelde leitud eseme asukoht ja teavitage sellest koheselt õppusel osalejaid või häirekeskust telefonil 112.

Rasketehnika, lennuvahendite

ja imitatsioonivahendite kasutamise tekitavad tavapärasest rohkem müra. Kuna valjud helid võivad häirida nii lapsi kui koduloomi, palub kaitsevägi hoida võimalusel õppuste piirkondades mürapelglikud loomad siseruumides ning selgitada lastele toimuva põhjust.

Õppusel osalejad teevad omalt poolt kõik võimaliku, et vältida kahjusid taristule. Paraku pole alati võimalik kahjustusi täielikult ennetada või välistada. Kui kellegi omand on õnnetu juhuse tõttu saanud kannatada, siis palub kaitseväge fikseerida nii vahejuhtumi kui võimalusel kahju tekitaja (masina number, üksuse või kaitsevälase nimi) ning võtta ühendust õppuse tsiviil-sõjalise koostöö meeskonnaga, kellega koostöös juhtum lahendatakse. Informatsioon tuleb edastada telefonil 5696 1267 või e-posti teel kevadtorm@mil.ee.

Kaitsevägi kaardistab tekkinud kahjusid ka ise, märgistades kahjustada saanud ala spetsiaalse kollase lindiga. Lindil on välja toodud kahjustuse identifitseerimiseks vajalik teave, mistõttu palume selliseid märgistusi omaalgatuslikult mitte eemaldada.

Kaitsevägi annab endast parima, et mitte liigselt häirida õppuse ala elanike argielu ja vajadusel olla olemas olukordade selgitamiseks. Küsimuste ja tagasiside korral pöörduge julgelt õppuse alal ringi liikuvate „CIMIC“ märgistust kandvate osalejate poole.

Võimaldades kaitseväge harjutada oma kodukandis, annate sellega olulise panuse Eesti riigikaitse. Täname Teid toetuse eest ja jääme lootma meeldivale koostööle!

Kaitsevägi

Mõtisklusi saabuvatest ülestõusmis-pühadest, leerikoolist ja matustest

Kolm erinevat sündmust – ülestõusmispühad, leerikool ja matused – aga siiski üksteisega väga lähedalt seotud mõistest. Kõige õigem oleks neid üles lugeda küll vastupidises järjekorras, kuid tähtsuse järgi võiks neid siiski reastada nii.

Ülestõusmispühadel tähistame Jeesuse surnuist üles tõusmist (veel mitte taevasse) kiriklikult nädala esimesel päeval ehk pühapäeval. Miks see inimkonna jaoks tähtis on? Vastuse sellele, aga palju teisi teadmisi ülestõusmisele eelnenud ajaloost, aga ka järgnenud ajast, saame leerikoolist.

Tänavu on nii pühad kui ka leerikooli algus ebatavaliselt hilja. Esimene lihavõttepüha on 21. aprillil ja selle järel algab ka leerikool, mis lõpeb esimesel nelipühal 9. juunil. Pühade hiline algus annab kõigile, kes nendest ettevõtmistest osa tahavad saada, erakordselt hea võimaluse alustada kevadiselt soojal ajal koos pungade puhkemisega ning lõpetada koos õunapuude õit-

semisega.

Ülestõusmispühade teenistuste ajakava saate jälgida Lüganuse vallalehe kalendrist ja ka valla kodulehelt internetis, aga juhiks tähelepanu siiski juba traditsiooniliseks muutunud ülestõusmisöö vigiiliale (öömissale). Kes on varem selle sündmuse juures viibinud teab, et see on oma olemuselt ainulaadne, müstiline ning südan puudutav liturgia isegi mitteuskliku inimese jaoks.

Eestimaal ei ole palju neid kirikuid, kus oleks võimalik

sellest osa saada. Lüganuse kirik koos kirikaiga loob erilise atmosfääri selle läbiviimiseks. Vigiilia algab kiriku ees väljas kell 23.00 tule tegemise ja paasaküünla valmistamisega. Seejärel saavad kõik kohalviibijad võtta paasaküünal tule oma vahaküünalde ning al-

gab protsessioon pimedasse kirikuhoonesse.

Leerikooli saavad tulla kõik, kes on või saavad vähemalt juunikuuks 15-aastaseks. See on võimalus saada haridust nii ristiusu kui ka meie kristliku kultuuriruumi kohta. Tulla võivad ka need, kes soovivad

Lüganuse Ristija Johannese kirik kutsub leerikooli! Kõik, kes on vähemalt viisteist aastat vanad võivad tulla. Vanuse ülempiiri ei ole. Registreerimine algab aprillikuus ja soovijad saavad nii ristimise kui ka leerionnistuse Nelipühadel, juunikuul alguses.

maise matka lõpetuseks saada kiriklikult maetud.

Nii jõudsimegi oma jutuga matusteni. Olen oma praktikas märganud, et kui meie lähedased lahkuvad igavikuteele, siis tekib selle just mitte igapäevase kurva sündmusega hulk küsimusi ning

probleeme. Eriti seoses sellega, et räägime kahe olemuselt erineva, ilmaliku ja kirikliku matusetalituse võimalustest. Samuti on tänapäeval ka matmisviisidel erinevus, kas siis kirstumatus või tuhamine krematooriumis. Pean siin meelde tuletama, et kiriklikult maetud saada võivad kõik, kes on ristitud, ka need, kes ei ole koguduse liikmed.

Oluline on nii kirikliku kui ka ilmaliku matuse puhul, et matusetalitus toimuks enne sängitamist või tuhamist. Peame mõtlema sellele, et matusetalitus on viimane armastusetege, mida me oma lähedastele saame osutada ning eelkõige oluline just lahkunut silmas pidades. Mõtelgem ka sellele, et ühel päeval peame ka ise siit ilmast lahkuma. Talituse käigus saame jätta hüvasti, andestada ise ja saada andeks kunagised võimalikud vastuolud ning jätta endasse kõik need kaunid mälestused, mis meid ühendasid.

Tõnis Tamm
 Lüganuse koguduse diakon

KULTUURIKALENDER

01. aprill, kell 19.00 Sonda Rahvamaja

Sonda näiteringi etendus „Tõeline Eesti seebikas“.

05. aprill, kell 13.00 Lüganuse külaplats

Eesti Vabariigi esimese demokraatliku esinduskogu - Asutava Kogu 100. aastapäeva ajalootund

06. aprill, kell 13.00 Kiviõli Rahvamaja

Kontsert-etendus „Euro show“. Tuntud Eurovisiooni laulud läbi aegade. Solistid Kaire Vilgats, Karl-Erik Tamme, Keit Triisa. Showstop-persi tantsijad. Piletid eelmüügis 12 ja 15 eurot.

08. aprill, kell 18.00 Kiviõli Rahvamaja

Pensionäride klubi „Ajaratas“ puhkeõhtu.

09. aprill, kell 19.00 Kiviõli Rahvamaja

Vana Baskini Teatri komöödia-etendus „Garaaž“. Osades Andrus Eelmäe ja Tõnu Oja. Piletid eelmüügis 15 ja 17 eurot.

18. aprill, kell 19.00 Kiviõli Rahvamaja

St.Peterburgi teatri etendus „Смешные люди“(Naljaked inimesed). Piletid eelmüügis 12 ja 15 eurot.

20. aprill, kell 15.00 Kiviõli Kunstide Kool

Täiskasvanud kunstioppijate maalinäituse avamine.

22. aprill, kell 16.00 Püssi Kultuurimaja

Kollaste tibude disko (kuni IV klassi lastele).

24. aprill, kell 19.00 Sonda Rahvamaja

Mälumängusarja “7” VII mäng.

26. aprill, kell 17.00 Püssi Kultuurimaja

XXXVIII Püssi seeriajooksu I etapp, Püssi Jüriöö jooks

28. aprill, kell 14.00 Kiviõli Rahvamaja

Pereansambel „Kruis“ kevadkontsert.

30. aprill, kell 17.00 Sonda Rahvamaja

Psühohobussi teadusetendus „Inimese tajut“.

30. aprill, kell 20.00 Lüganuse Rahvamaja

Volbriöö pidu ansambliga Vanker.

Kuni 12. aprill, Kiviõli Kunstide Kooli näitusesaal

Kunstinäitus: Olga Saar, Beruta Grišina, Galina Jegorova.

Kultuurikalendris on võimalikud muudatused, palun jälgige reklaami. Täpsem info valla kodulehel www.lyganuse.ee/kalender.

KIRIKUKALENDER

EELK Lüganuse Ristija Johannese kogudus

07. aprill, kell 09.30 Kiviõli kirik

Paastuaja 5. pühapäeva missa

07. aprill, kell 11.00 Lüganuse kirik Maarja kabel

Paastuaja 5. pühapäeva missa

14. aprill, kell 11.00 Lüganuse kirik Maarja kabel

Palmipuudepüha missa

18. aprill, kell 18.00 Lüganuse kirik

Suure Neljapäeva missa

19. aprill, kell 11.00 Lüganuse kirik

Suure Reede jumalateenistus

20. aprill, kell 23.00 Lüganuse kirik

Keskõine ülestõusmise missa Vigiilia

21. aprill, kell 11.00 Lüganuse kirik

1. Ülestõusmispüha missa koos Kiviõli kogudusega. Peale missat kohvilaud.

28. aprill, kell 11.00 Lüganuse kirik

Ülestõusmisaja 2. pühapäeva missa

28. aprill, kell 12.30 Lüganuse pastoraat

Leerikooli algus

Riigikaitseharjutused

1. jalaväebrigaadi Kalevi jalaväepataljoni riigikaitseharjutused toimuvad Lüganuse vallas ajavahemikel 03.04.-05.04.2019 ja 08.04.-12.04.2019.

Kaitsevägi

Väljaandja

Lüganuse Vallavalitsus
 Keskpuistee 20,
 Kiviõli linn,
 Lüganuse vald

Toimetaja

Viivian Päll
 Tel 512 4398
viivian.pall@lyganuse.ee

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada. Ajalehte saab lugeda www.lyganuse.ee

Ehitisregistrisse kandmata ehitised

Miks on ehitistegister vajalik? Ehitisregistri eesmärk on hoida, anda ja avalikustada teavet kavandatavate, ehitatavate ja olemasolevate ehitiste ning nendega seotud menetluste kohta. Ehitised on seotud maakatastri ja aadressandmete süsteemiga. Ehitusregistrist nähtavad andmed elumute eluruumide kohta, mis on oluline rahvastikuregistris elukoha registreerimisel. Ehitisregistriandmetest selgub, kas ehitist on ehitatud või kasutusel õiguslikul alusel. **Ehitusseadustikust tulenevalt ei ole ehitisregistri kandel iseenest ehitise olemasolu kohta õiguslikku tähendust.** Õiguslik tähendus on taotlustel, projekteerimistingimustel, teatistel, ehitus- ja kasutusloal ning ettekirjutustel.

Miks peaks ehitise või ehitamise seadustama?

Ehitisregistrisse kandmata ehitist on sageli ehitatud õigusliku aluseta, so. ilma ehitusloa, puudub ehitusdokumentatsioon või on ehitatud ilma projektita või projektist erinevalt. Ilma õigusliku aluseta ehitatud (ehitamine on ka ehitise laiendamine juurde-, peale- või alla ehitamise teel, ehitise konstruktsioonide, ruumijaotuse või välisilme konstruktsioonide muutmine, tehnoloogiline ümberseadistamine ja ehitise lammutamine), ehitise puhul tuleb alustada loamenetlust ehk seadustada ehitist.

Ehitise seadustamine on eelkõige vajalik siis kui hoone on ehitatud projektist erinevalt või hoonet on laiendatud, kuid ei ole esitatud vastavaid dokumente registrile või hoone on ehitatud seda dokumenteerimata, seadusest tulenevatele nõuetele mittevastavalt või hoonel soovitakse panga kasuks hüpoteegi seada samuti siis kui kinnisvara müügitingimustel soovib ostja ostu finantseerida pangalaenuks või soovitakse hoonet kindlustada.

Kas mina peaksin oma ehitised seadustama?

Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seadusega on sätestatud ehitisregistri (EHR-i) andmete korrastamise tähtsajaks **01. jaanuar 2020.** Selleks ajaks tuleb ehitisregistrisse kanda sinna seni kandmata hooned, mille ehitusalune pind on suurem kui 20 m². Maa-ameti poolt on Lüganuse valla territooriumil kaardistatud EHR-i seoses 3624 ehitist ja koostatud kontrollitavate ehitiste nimekiri. See on suur hulk ehitisi, mis on erinevatel põhjustel jäänud ehitisregistrisse kandmata. Lisaks on hulk ehitisregistrisse kantud ehitisi, millele on ehitusluba väljastatud, kuid kasutusluba ei ole väljastatud või on kasutusteatis esitamata. Siit üleskutse kõigile ehitiste omanikele – **Palun kontrollige oma ehitiste olemasolu ja andmete vastavust ehitisregistris!** Ehitise olemasolu ehitisregistris saab kontrollida veebilehelt <https://www.ehr.ee>, samuti võib

pöörduda ehitusnõuniku poole, kes saab ehitisregistri andmeid kontrollida. Kui avastate, et Teie ehitisi ei ole ehitisregistris registreeritud, siis kõigepealt tuleks kontrollida, kas Teie enda valduses või arhiivides on **dokumente**, mis näitavad ehitise ehitamise seaduslikkust ja mis on mingil põhjusel jäänud registrile esitamata. Seda, et tegemist on seadusliku ehitisega saab tõendada mitmeti – arhiivi dokumentid, riikliku komisjon ehitise vastuvõtu akt jm tõenditega, mille alusel on võimalik veenduda, et tegemist on enne 01.01.2003 valminud hoonega. Kui kinnisasja omanik ei esita piisavaid tõendeid ehitamise aja kohta, celdatakse, et ehitist on ehitatud pärast ehitusseaduse jõustumist. Enam pole palju aega 2020 1. jaanuarini ning kutsun üles kõiki kinnistute omanike ehitiste andmete korrastamisele ehitisregistris, et vältida asjata hilisemaid sekeldusi ja järelevalvemenetlusi.

Enne ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse jõustumist (01.07.2015) ehitatud ehitiste väljaselgitamiseks kontrollib vallavalitsus seni ehitisregistrisse kandmata ehitisi, lähtudes kontrollil korraikitseseaduses ja ehitusseadustikus kehtestatud riikliku järelevalve sätestest. Ehitiste kontrollimise käigus selgitatakse eelkõige välja ehitise ehitamise õiguslik alus, ehitise ehitisealune pind, ehitise kasutamise otstarve, ehitise ehitamise aeg, vajaduse korral ehitise varasema ümbe-

rehitamise, laiendamise või lammutamisega seonduv teave ning vajaduse korral eluruumide loendusega seonduvad andmed. Järelevalve käigus on kohalikul omavalitsusel õigus teha ettekirjutusi ja tagada nende täitmist seadusest tulenevate meetmetega.

Enne 01.07.2015 õigusliku aluseta püstitatud, laiendatud või ümberehitatud ehitistele võib anda ehitus või kasutusloa või lugeda ehitamine või kasutamine teavitatuks kui:

– enne ehitusseaduse jõustumist ehk alates 01.07.1995 kuni 2003. aasta 1. jaanuari ehitatud ehitist ei ole valmis, siis antakse sellele vajaduse korral ehitusluba või esitatakse ehitusteatis. Kui nimetatud ehitist on valmis ja ehitusteatis või ehitusloakohustuslikke töid ei ole vaja teha, võib ehitisele anda kasutusloa või kasutamisest teavitada vastavalt ehitusseadustiku lisale 2. Ehitist peab vastama ehitise ohutusele esitatavate nõuetele. Ehitise ohutust hinnatakse ehitamise ajal kehtinud nõuete kohaselt. Ehitise ohutuse hindamisel võetakse aluseks ehitusprojekt. Ehitusprojekti puudumisel tehakse ehitise ohutuse hindamiseks ehitise audit. Ehitise audit asendab loa- või teavitamismenetluses ehitusprojekti. Ehitise auditi tellib omanik. Loamenetluses tasutakse riigilõivu seaduses sätestatud alusel. Teatise esitamine on riigilõivu vaba.

– enne ehitusseadustiku jõustumist ehitatud ehitisregistrisse kandmata ehitist ehk alates

01.01.2003 kuni 01.07.2015 ehitatud ehitist ei ole valmis, siis antakse sellele vajaduse korral ehitusluba või esitatakse ehitusteatis. Kui nimetatud ehitist on valmis ja ehitusteatis või ehitusloakohustuslikke töid ei ole vaja teha, võib ehitisele anda kasutusloa või kasutamisest teavitada vastavalt ehitusseadustiku lisale 2. Kasutusel olev ehitist peab vastama ehitisele ja ehitamise nõuetele ning vastama detail- ja üldplaneeringule või projekteerimistingimustele.

Ehitise ohutuse hindamisel võetakse aluseks ehitusprojekt. Ehitusprojekti puudumisel tehakse ehitise ohutuse hindamiseks ehitise audit. Ehitise auditi tulemusel peab olema võimalik kanda ehitise olulisemad tehnilised andmed ehitisregistrisse ning vajaduse korral tuvastada ehitise vastavus detailplaneeringule või projekteerimistingimustele. Ehitise auditi tellib omanik. Enne ehitusseadustiku jõustumist ebaseaduslikult ehitatud ehitise ehitisregistrisse kandmise eest tasutakse riigilõivu 500 eurot, mis sisaldab kõikide seadustamiseks vajalike lubade menetlemist. Arvestama peab tasuga ehitusprojekti koostamise, ehitise auditi, tuleohutuseauditi teostamise, elektripaigaldise tehnilise kontrolli akti vormistamise või ehitusjärgse mõõdistuse teenuse eest.

Kohaliku omavalitsuse üksus otsustab ehitise auditi tulemusel täiendavate riikliku järelevalvemeetmete vajaduse, arvestades

eelkõige näiteks, kas ehitisele esitatavad nõuded on täidetud, kas ehituse otstarve vastab kasutuse eesmärgile. Kui ehitise auditi tulemusel selgub ehitise ümberehitamise, lammutamise või muu selline vajadus, teeb kohaliku omavalitsuse üksus ettekirjutuse ehitise nõuetega vastavusse viimiseks.

Kui ehitisele on antud planeerimis- ja ehitusseaduse (RT I 1995, 59, 1006) või ehitusseaduse kohane õiguslik alus selle ehitamiseks või kasutamiseks (ehitusluba või kasutusluba), siis kantakse ehitist ehitisregistrisse ehitusseadustiku § 60 lõikes 5 sätestatud ehitisregistri andmete esitamise teatise alusel. Teatise esitamine on riigilõivuvaba.

Ehitus- ja kasutusteatis, projekteerimistingimuste taotlus, ehitus- ja kasutusloa taotlus, riigilõivu tasumine ning ehitisega seonduvad dokumendid tuleb esitada elektrooniliselt ehitisregistri kaudu Lüganuse Vallavalitsusele, kes kannab esitatud ehitus- ja kasutusloa taotluste, ehitus- ja kasutusteatiste ning ehitus- ja kasutuslubade andmed ehitisregistrisse.

Täiendava informatsiooni saamiseks võib pöörduda Lüganuse valla ehitusnõuniku poole telefonil 332 5842.

Enno Saarmets
ehitusnõunik

Maaüksuste piiride korrastamine muutub maaomanikele lihtsamaks

2019. aastal lihtsustus maaomanike jaoks maaüksuste piiride korrastamine, nagu naabermaatükkide vahelise piiri muutmine, maatüki liitmine ja jagamine. Selleks Maa-amet kaasajastab katastriandmeid, millega piiriandmed, pindala ja kõlvikuandmed muutuvad täpsemaks. Piir looduses ei muutu ja muudatused tehakse registri korrastamise eesmärgil.

Uute tehniliste lahenduste abiga muutub järgmise aasta jooksul võimalikuks **maatüki osaline mõõdistamine**, mis varem võimalik ei olnud. See tähendab, et maa-toimingute tegemisel ei pea maa-

mõõtja mõõdistama enam kogu maatükki, vaid üksnes muudetavat piirilõiku.

Juhul kui uusi piire ei ole vaja üldse looduses tähistada, **lihtsustub maatükkide liitmine ja jagamine** selliselt, et Maa-amet saab nimetatud toimingut sobivate alusandmete korral läbi viia elektrooniliselt, ilma maa mõõdistamiseta.

Piiride korrastamiseks tuleb pöörduda maamõõtja poole, kes koostab maakorralduskava. Sellele märgitakse olemasolevad ja soovitud uued maaüksuse piirid. Maaomanikud kooskõlastavad piiride muutmise kohaliku omavalitsuse ja Maa-ametiga ning

tellivad vajadusel mõõdistamise. Mõõdistamisandmete alusel määrab Maa-amet maatükkide piirid ja pindalad. Maaomanikud tasuvad vajadusel omavahel hüvitised ja notari poole pöörduma ei pea. Maakataster registreerib uued katastriüksused ja esitab kinnistamisavalduse vastavalt maaomanike tahtele. Seega on maatoimingute tegemine maaomanikele edaspidi märksa lihtsam, ei pea enam esitama samasisulisi avaldusi mitmele riiklikule registrile ega pea pöörduma notari poole.

Maatoimingute lihtsama läbiviimise üks **eeldus** on see, et maa piirid oleksid katastris kajastatud

võimalikult ajakohaselt ja oleksid vastavuses piiridega looduses. Samuti on tähtis, et katastrikaardil kajastuks tegelik looduslik seisund ehk et oleks õige teave selle kohta, kui suure osa maatükist katab õuema, metsamaa, haritav maa, looduslik rohuma või muu maa.

Praegu loovad lihtsustatud maatoiminguteks eeldused nii mõõdistustehnika ja aluskaardi täpsus kui ka infotehnoloogilised võimalused. Nii võttiski Maa-amet maakatastris 1. jaanuaril 2019 kasutusele oluliselt täpsemad alusandmed. Sama piiripunkti kohta erinevate maatükkide vormistamisest ja mõõdistamisest

kogutud andmed, mis võisid erineb lubatud vea piires, viiakse omavahel kokku. Samuti viiakse loodusobjektidel kulgevad piirid vastavusse aluskaardiga. Piiriandmete kokku viimisega võivad muutuda piiripunkti koordinaadid ja sellega tulenevalt võib vähesel määral muutuda ka maatüki pindala maakatastris ja kinnistusraamatus. Oluline on rõhutada, et **seejuures piir looduses ei muutu ja muudatused tehakse registri korrastamise eesmärgil.** Andmed muutuvad täpsemaks ja seega on piiri asukoht looduses ka üheselt määratletav.

Head maaomanikud, palun

tutvuge oma maaüksuse andmetega Maa-ameti geoportaalil: geoportaal.maaamet.ee/est/Andmed-ja-kaardid/Maakatastri-andmed/Katastriüksuse-kolvikute-parring-p631.html

Andmetes võib esineda ebatäpsusi. Et saaksime andmeid kontrollida ja vajadusel parandada, palun anna sellest teada Maa-ametile aadressil kataster@maaamet.ee või helista infotelefonil 675 0810.

www.maaamet.ee

Geeniproovi saab alates 1. märtsist anda Narva Astri Keskuse Apteegis

Eestimaa suure toetuse tõttu 2018. aastal toimunud 100 000 uue geenidoonori kogumise projektil on riik eraldanud vahendid uute geenidoonorite jätkuvaks kaasamiseks 2019. aastal. Alates selle aasta 1. märtsist saab oma geeniproovi anda ka Narva Astri Keskuse Apotheka apteegis.

2018. aasta tulemused näitavad, et eestimaa huvi geenidoonoriks saamise vastu on väga suur. Üheksa kuuga liitus Geenivaramuga üle 100 000 uue geenidoonori. Kokku on praeguseks Geenivaramus üle 150 000 inimese andmed ehk ligi 15% Eesti täiskasvanud elanikkonnast. Käesoleval aastal on võimalik liituda veel 50 000 eestimaalasel.

Ida-Virumaal on geenidoonoriks saamise nõusoleku digitaalselt allkirjastanud üle 2400 inimese, kuid kõik ei ole veel jõudnud oma vereproovi anda. Nüüd on selleks hea võimalus, kuna apteegis toimub geenidoonorite vastuvõtt õhtupoolse ajal ja laupäeviti.

Kõikidele geenidoonoritele on kavas teha geenianalüüs - teisisõnu saavad nad endale tulevikus personaalsed geenikaardid. Geenikaardi alusel saab hinnata inimese personaalseid pärilikke haigusriske ja ravimite sobivust.

Eesti riik on alustanud koostöös teadlaste ja meedikutega infotehnoloogiliste lahenduste loomist eelnevalt mainitud geenandmete kättesaadavaks tegemiseks tervise infosüsteemi kaudu. See annab kõigile geenidoonoritele võimaluse tutvuda oma personaalsete geneetiliste riskidega ning nende nõusolekul saavad arstid kasutada geeniinfot tulevikus haiguste ennetamiseks ja raviks.

Oma geeniproovi saad nüüd anda ka Narva Astri Keskuse Apothekas

E-R 16-19
L 11-16

Rohkem infot veebilehel geenidoonor.ee või
tööpäeviti 9-17 infotelefonil 520 6959

INFO GEENIDOONORILE

Geenidoonoriks saamiseks on vaja allkirjastada nõusolekuvorm veebilehel geenidoonor.ee või paberil geeniproovide kogumispunktis ning anda vereproov (üks väike katsuti veeniverd).

Alates 1. märtsist on võimalik vereproovi anda Narva Astri Keskuse Apotheka apteegis E-R 16.00-19.00 ja L 11.00-16.00

Lisaks saab Ida-Virumaal oma geeniproovi loovutada Narva ja Jõhvi SYNLABis E-N 11-15, R 9-12 või Jõhvi Qualitas Arstikeskuses E-N 8-16, R 8-13

Proovi andmiseks eelnevalt aega broneerima ei pea. Võimalusel tuleks olla 4 tundi sõemata.

Geenidoonoriks võivad saada kõik eestimaalased, kes on vähemalt 18 aastat vanad ja kes pole juba varem liitunud Geenivaramuga. Kõrge vanus ega haigused pole takistuseks. Lisainformatsiooni saate veebilehelt geenidoonor.ee, helistades Geenivaramu infotelefonile 520 6959 tööpäeviti 9-17 või kirjutades info@geenidoonor.ee

Tule keskkonnakäppa püüdma!

Keskkonnaministeerium kutsub kõiki haridusasutusi ja keskkonnahariduse organisatioone osalema Keskkonnakäppa konkursil. Kandidateerida saab 1.-28. aprillini. Kõik kandidaadid jõuavad ka žürii lauale, kust valitakse laureaadid. Lisaks žüriile saavad kõik inimesed valida oma lemmiku 10.-24. maini kestval rahvahääletusel.

Keskkonnakäppa konkurss on keskkonnasõbraliku haridustegevuse tunnustamiseks algatatud konkurss. Konkursile sobivad esitamiseks kõik algatused, mis aitavad kujundada inimesi keskkonnasõbralikumaks ja –teadlikumaks ning mis muudavad meie ümbrust paremaks. Oodatud on projektid, mis on uudsed, ressursisäästlikud ning avaldavad head mõju keskkonnale ja kasvatavad osalejate keskkonnateadlikkust.

Kokku on konkursil viis kandidateerimise rühma: lasteade, õpilasarühm/klass, õpetaja, kool ning

keskkonnaharidust pakkuv organisatsioon. Kandidateerida saab kategooriates Tubli tegutseja, Tarkarbija, Õnnelik õpe, Kogukonna kaasamine ja Innukas innovaator. Viimane on eriauhind, mis antakse tegevuste eest, mille käigus on leitud uudeid/leidlikke lahendusi keskkonnateemade käsitlemisel, olgu selleks põimimine erinevate ainevaldkondade vahel, keskkonnasõbralikkust edendavad uuringud, vaatlused, leiutised, kampaaniad,

koostöö lastevanemate ja ettevõtete ja jms.

Kandidateerida saab esitada 28. aprilli südaööni konkursi kodulehel asuva ankeedi kaudu (www.keskkonnakäpp.ee/ankeet). Keskkonnakäppa veebilehelt leiab lisainfot ka kandidateerimistingimuste kohta. Esita oma kandidatuur või soovita meile tublisid tegijaid oma kogukonnast!

2014. aastast korraldatavat konkurssi viis esimesel kahel aastal

läbi Keskkonnaamet ning seda Euroopa sotsiaalfondi programmi „Keskkonnahariduse arendamine” toel. 2016. aastast korraldab konkursi Keskkonnaministeerium. Viie aastaga on konkursile esitatud keskmiselt 115 projekti aastas ning kokku on välja antud 126 tunnustust ehk keskkonnakäppa.

Kairi Toiger
Keskkonnaministeeriumi avalike suhete osakonna peaspetsialist

Eesti omavalitsuste talimängud

2. ja 3. märtsil osales Lüganuse valla esindus 35. Eesti omavalitsuste talimängudel. Võistluspaikadeks olid Kadrina, Rakvere, Kiviõli Seikluskeskus ning Pariisi suusarajad.

Meie sportlased võistlesid järgmistel aladel: mürdmaasuusatamine, mäesuusatamine (mäesuusk ja lumelaud), juhtide võistlus, male, kabe ja ujumine.

Parimad tulemused saavutati kodumäel: **mäesuusavõistlustel** saavutas **Käbi Kreisman** naiste arvestuses **3. koha** ja lumelauas **Gerel Atheron Normak** naiste arvestuses **1. koha**. Lisaks oli mitmeid tugevaid kohti esikümnes nii

suusas kui lauas. Kokkuvõttes sai Lüganuse vald sellel alal 4. koha 28 omavalitsuse seas.

Mürdmaasuusatamises oli väljas ligikaudu 20 sportlast. Võisteldi nii individuaalistsandidel kui ka teatevõistlustes. Kõige parema tulemuse eest hoolitses **Tomas Kaurson**, kes sai meeste 10 km distantsil **8. koha**. Kokkuvõttes olid Lüganuse valla suusatajad 12ndad 36 omavalitsuse seas.

Males oli vald esindatud kahe võistkonnaga, kellest üks saavutas 6. ja teine 11. koha 20 esinduse seas. Samuti oli väljas ka **kabe** võistkond, kes saavutas 20 omavalitsuse seas 17. koha.

Esmakordselt olid Lüganuse vallast esindatud ka **ujujad**. Kuna võistlejaid oli 4, siis suurt tulemust tulla ei saanudki, aga poisid andsid oma parima ning ladusid vundamenti järgmisteks võistlusteks.

Traditsiooniliselt on talimängudel kavas ka juhtide võistlus, mis koosneb kolmest alast. Seekord õhupüstolist laskmine, golfi mängimine simulaatoril ja ronimine seinale ronimine. Kokku võistles

33 omavalitsusjuhti, 7 naist ja 26 meest. Lüganuse valda esindas volikogu esimees **Risto Lindeberg**, kes saavutas golfis 4., laskmises 5. ja ronimises 15. koha. Lõpptulemuseks tubli 7 koht 26 mehe seas.

Kokku osales talimängudel 50 omavalitsust. Üldarvestuses saavutas Lüganuse vald 12. koha,

suurvaldadest (üle 8000 elaniku) aga seitsmenda koha.

Suur tänu kõigile võistlejatele, organiseerijatele ja toetajatele!

Järgmised omavalitsuste mängud juba suvel 12.-14. juulini Tartus. Kõik treenima!

LVL

Kreekas toimus tähtis turniir Taekwondos

27. veebruarist 3. märtsini toimus Kreekas Salonikis maailmaseeria G-1 turniir, mis kuulub olümpia reitingu süsteemi – Euroopa klubide meistrivõistlustel. Võistlustel osales 1923 sportlast 40st riigist üle kogu maailma. Eesti Taekwondo Föderatsiooni võistkond saavutas turniiri reitingus 13. koha 349 seas.

Turniiril osalesid nii olümpiavõitjad kui ka parimad maailmatasemega sportlased. Eestit esindasid klubid Team Yong Kung, Katleri Shogen Club/Katleri

Taekwondo Tallinnast, Idablokk Kiviõlist, Saue TKD Saue. Võistlustel osalesid Ronald Smorodin, Stefani Nikolajeva, Markus Salmus, Ilja Volgin ja Aleksandr Muskevits.

Markus Salmus klubist Idablokk saavutas võistlustel kolman-

da koha. Ta alistas oma rivaali Kreekast ja võitis pronksmedali laste kategoorias kuni 36 kg. Nagu märkis delegatsiooni juht Kazbulat Shogenov, on sellise tasemega võistlustel võidetud auhind suureks saavutuseks Eesti Taekwondo Föderatsiooni jaoks.

Allikas: **Eesti Taekwondo WT Föderatsioon**

SPORT

Lüganuse korvpalliturniir

2. märtsil toimus Lüganuse Kooli võimlas Lüganuse korvpalliturniir, kus osales 5 võistkonda.

I koha sai võistkond Oss (Olev Soolep, Kaspar Soolep, Roger Kaldaru, Indrek Pöld, Rainis Naur), II koha sai võistkond BC Gynther (Simo Jaanipere, Laur Vahe, Taivo Valdur, Nikita Golovin), III koha sai SK Walter 1 (Janar Jakovlev, Jussi Kaldaru, Kalev Arbus, Magnus Sibrits). Võitjaid autasustati medalite ja kinkekaartidega.

Juho Pöld
Lüganuse Noortemaja juhataja

Uudised poksiringist

Kiviõli poksiklubi liikmete jaoks oli veebruar väga pingeline. Sportlased panid end proovile neljal turniiril.

2. veebruaril osales Kiviõli poksiklubi Narvas toimunud turniiril PSK klubi karikale. Kiviõlist oli parim Ivan Izotov, kes saavutas esimese koha kategoorias 64 kg.

9. veebruaril osalesid Kiviõli poksijad Kohtla-Järvel toimunud turniiril Eesti poksija Hans Kaiva mälestusvõistlustel. Turniiril osales ka esindusvõistkond Saksamaalt. Pingelises võitluses kohaliku poksijaga saavutas Ivan Izotov esikoha kategoorias 64 kg.

16-17. veebruaril toimus Tondiraba jäähallis suur rahvusvaheline võitluskunstide turniir, kus osalesid meie poksijad Aleks Ivanov ja Kirill Suprunov. Kahjuks poolfinaalis kaotas Akeks Ivanov võimsas vastasseisus Soome meistrile, Kirill Suprunov kaotas kahekordsele Eesti meistrile.

21.-23. veebruaril Kalevi spordihallis Tallinnas toimusid Eesti meistrivõistlused, mis on aasta kõige tähtsam turniir kuni 19-aastaste poksijate jaoks. Esmakordselt kategoorias U-19 Kiviõli poksiklubi esindasid Diana Gorišnaja (1. koht), Mihhail Višnevski (2. koht) ja Daniil Trofimov (3. koht).

Treenerina tänan oma kasvandikke, kes läbisid väärikalt nii psühholoogilised, füüsilised kui ka moraalsed katsumused, mis neile veebruarikuus osaks said.

Märtsis toimusid Eesti meistrivõistlused poksikategoorias U-15 ja U-17, kus võtsid osa ka meie poksijad.

Vladimir Tšurkin
treener

AVATUD ON

Kunstinäitus Kiviõli Kunstide Kooli näitusesaalis,

mis jääb avatuks 12. aprillini 2019

OLGA SAAR, BERUTA GRIŠINA, GALINA JEGOROVA

KEVADPIDU KIVIÖLI RAHVAMAJAS
28. APRILLIL KELL 14:00

ANSAMBL KRUIIS

HUMORIKAD VAHEPALAD KADRI AINSALU

SISSEPÄAS PRII!

POLYGON TEATER ja Teatritee
vana Baskini teater

Andrus Eelmäe ja Tõnu Oja
Mika Myllyaho komöödiat

Garaaz

09. aprillil 2019,
kell 19.00
Kiviõli rahvamaajas
Piletid eelmüügis
15.- ja 17.- eurot

SONDA MÄLUMÄNGUSARI „7”
VII MÄNG

SONDA RAHVAMAJAS
24. APRILLIL 2019
KELL 19.00

OSALEMISTINGIMUSED:
- KUNI NELJALIIKMELINE VÕISTKOND
- VANUSEPIIRANG PUUDUB

MÄNGUÕHTUL 25 KÜSIMUST
TEEMADEL:
MUUSIKA, KUNST,
KIRJANDUS, AJALUGU, LÕDUSTEADUS,
SPORT, RIIGID JA POLIITIKA,
VARIA JA KODUKANDI KOHTA

Täpsem reglement www.lyganuse.ee
Info karmen.korts@lyganuse.ee, 581 88731

KIVIÖLI RAHVAMAJAS
06
APRILL
2019
13:00

KONTSERT-ETENDUS

EURO SHOW

EUROVISION SONG CONTEST
TUNTUD EUROVISIOONI LAULUD LÄBI AEGADE!

KAIRE VILGATS/ KEIT TRIISA/
KARL-ERIK TAMME/ SHOWSTOPPERSI TANTSIJAD

PILETI HIND: 15 EURO (SOODUSPILET 12 EURO)
PILETID MÜÜGIL RAHVAMAJAS

KOMÖÖDIA ANTON TŠEHHOVI NÄIDENDITE PÕHJAL
NALJAKAD INIMESED
18. APRILLIL, KELL 19.00
KIVIÖLI RAHVAMAJAS

Polina Voronina Roman Kamhen Ljubov Konjajeva
Dmitri Dmitrijev Marina Alfejeva

Lavastaja: Roman Kamhen
Kunstnik: Fedora Akimova
Koreograaf: Oksana Baranova

Piletid eelmüügis 12.- ja 15.- eurot
Etendus on venekeelne ja kestab 1,5 tundi

01. APRILLIL 2019
KELL 19.00
SONDA RAHVAMAJAS

SONDA RAHVAMAJA
NÄITERINGI ESITUSES

Karmen Kõrtsi
dramaatiline komöödia 2 vaatuses

„TÕELINE EESTI SEEBIKAS”

Osades:
Mees - Marge Eiert
Naine - Anneli Külmalilik
Amm - Riia Tallerman
Kersti - Silva Põld
Kristi - Ann Leon
Teet - Ingrid Viks
Liidia - Karmen Kõrts

VAHEAJAL MÜÜGIL SEEP JA PURUKOOK

ETENDUS ON TASUTA

VOLBRIÖÖ PIDU

ansambliga „VANKER”

Lüganuse Rahvamaajas
30. aprillil kell 20.00

Nõidade kostüümikonkurss
Avatud luudade parkla!

Nõiajoogi ja -söögi kaasavõtmine rangelt kohustuslik!
Info ja kohtade registreerimine kuni 26. aprill
kultuurikeskus@lyganuse.ee

30. APRILLIL
KELL 17.00
SONDA RAHVAMAJAS

PSÜHHOBUSI
TEADUSETENDUS

INIMESE TAJU?!
KAS SAAB OMA SILMI-KÕRVU USALDADA?
VÕI MÄNGIVAD NAD MEILE TRIKKE?
TULE SAA TEADA!
ETENDUS ON TASUTA

KOLLASTE TIBUDE DISKO

LÜGANUSE KULTUURIKESKUSE
PÜSSI KULTUURIMAJA
KUTSUME OSALEMA KÕIKI
KUNI 4. KLASSI LAPSI

22.04.2019
KELLA 16.00- 18.00
RIIETUSES MIDAGI KOLLAST

